

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในรูปแบบการวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวนทั้งหมด 185 คน สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด พบว่า เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในภาพรวมด้านต่าง ๆ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง

อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง

อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด อันดับแรก คือ ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด อยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี รองลงมา คือ ด้านการคัดแยกขยะในครัวเรือน, และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือนตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด อันดับแรก คือ ท่านซื้อผลิตภัณฑ์แบบถุงเติมเสมออยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี รองลงมา คือ ท่านนำตะกร้าหรือถุงผ้าไปใส่ของเวลาช้อปปิ้ง, ท่านนำถุงพลาสติกไม่ใช้แล้วมาใส่ขยะ) ท่านเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี และอันดับสุดท้าย คือ ท่านนำเครื่องใช้ต่างที่ชำรุดมาซ่อมใช้ต่อแทนที่จะทิ้ง ตามลำดับ

2.2 ด้านการคัดแยกขยะในครัวเรือน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด อันดับแรก คือ ท่านแยกถังขยะที่บ้าน เพื่อใส่ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะมีพิษ อยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี รองลงมา คือ ท่านแยกขยะ แก้ว ขวดน้ำ เพื่อนำไปขาย, ท่านทิ้งขยะตามประเภทของขยะ ท่านแยกถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รีชาร์จไปออกจากขยะทั่วไป อยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี และอันดับสุดท้าย คือ ท่านนำของไม่ใช้แล้วไปบริจาคแทนที่จะทิ้งเป็นขยะ ตามลำดับ

2.3 ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด อันดับแรก คือ เศษหญ้าแห้ง เศษใบไม้ท่านกำจัดโดยวิธีการเผาอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี รองลงมา คือ ท่านนำเศษผัก และ

ผลไม้ไปทำปุ๋ย ท่านไม่ทิ้งขยะลงบนทางสาธารณะและแหล่งน้ำและอันดับสุดท้าย คือ ท่านนำขยะสด และเศษอาหารไปทิ้งในถังขยะที่ เทศบาลจัดเตรียมให้ ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด

เทศบาลควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ จัดกิจกรรมรณรงค์ เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก

3.2 การคัดแยกขยะในครัวเรือน

3.2.1 เทศบาลควรเพิ่มจำนวนถังขยะให้มากกว่านี้

3.2.2 ควรระบุข้างถังว่าสำหรับใส่ขยะประเภทใดบ้างเพราะประชาชนบางท่านไม่เข้าใจแยกประเภทไม่ถูกต้อง

3.3 ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน

เทศบาลต้องให้ความรู้กับประชาชนในประเด็นประเภทขยะมูลฝอย ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณขยะในชุมชน และการแยกประเภทขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การคัดแยกขยะมูลฝอย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล เกาะช้าง อำเภอกะชัง จังหวัดตราด ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

การศึกษาข้อมูลพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล เกาะช้าง อำเภอกะชัง จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอกะชัง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล เกาะช้าง อำเภอกะชัง จังหวัดตราด อันดับแรก คือ ด้านการลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด อยู่ใน ระดับดี รองลงมา คือ ด้านการคัดแยกขยะในครัวเรือน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการกำจัดขยะจาก ครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปณิศา นิสสัยสุข (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภ เมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยระดับมากและ มีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับค่อนข้างดี ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกันในส่วน ประชาชนที่มีรายได้ และความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย ต่างกัน มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะ

มูลฝอย แตกต่างกันไป และสอดคล้องกับการศึกษา บุญกร ชีวะธรรมานนท์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาในคณะบริหารและอยู่ในชั้นปีที่ 3 มีความรู้ในการจัดการขยะในครัวเรือนโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ย 56.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ความรู้ต่ำ เมื่อจำแนกระดับความรู้ออกเป็นสามระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ร้อยละ 51.50 รองลงมาคือ มีความรู้ในเกณฑ์ปานกลาง ร้อยละ 45.25 และมีความรู้ในเกณฑ์ดีเพียงร้อยละ 3.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่นักศึกษามีความรู้ต่ำที่สุด คือ ด้านความรู้ในการคัดแยกขยะในบ้าน รองลงมาคือ ความรู้ในการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน และด้านที่มีความรู้มากที่สุดคือ ด้านการเลือกใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วนพฤติกรรมในการคัดแยกขยะในครัวเรือนของนักศึกษาเฉลี่ยโดยรวมมีพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ นิจินันต์ สัมโอชา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี ผู้ต้องขังมีระดับพฤติกรรมในการจัดการขยะในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีพฤติกรรมในการคัดแยกขยะมากที่สุด แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ พัทธยา ยิ่งยืน (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะของพนักงานในสำนักงาน: กรณีศึกษาสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า พนักงานในสำนักงานของสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ มีความรู้การจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมในการจัดการขยะอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณารายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. การลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิด พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ เกษรา สร้างสุขดี (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้อาศัยในมณฑลทหารบกที่ 14 จังหวัดชลบุรี ผลจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยของผู้อาศัยใน มณฑลทหารบกที่ 14 จังหวัดชลบุรี ในด้านการวางแผนอยู่ในระดับน้อย ในด้านปฏิบัติ ด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมากและพบว่า ผู้อาศัยในมณฑลทหารบกที่ 14 ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี เนื่องจากหน่วยงานมณฑลทหารบกที่ 14 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการจัดการมูลฝอย อีกทั้งมีนโยบายที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ อนันต์ ศิริพงษ์วัฒนา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พฤติกรรมทำนุเชื้อผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่เพื่อลดปริมาณขยะ อยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

2. การคัดแยกขยะในครัวเรือน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง หรือดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ อรนิภา บุคตะสุ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องความรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในด้านคัดแยกขยะมากที่สุด และมีความพึงพอใจในด้านสถานที่จัดวางถังขยะและที่ตั้งศูนย์กำจัดขยะน้อยที่สุด

3. ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง หรือดีและสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญกร ชีวะธรรมานนท์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่า ด้านที่นักศึกษามีความรู้้น้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ในการคัดแยกขยะในบ้าน รองลงมาคือ ความรู้ในการคัดแยกขยะจากบ้านเรือนและด้านที่มีความรู้มากที่สุดคือ ด้านการเลือกใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วนพฤติกรรมในการคัดแยกขยะในครัวเรือนของนักศึกษาเฉลี่ยโดยรวมมีพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด” พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด มีระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ทั้ง 3 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงหรือดี แต่ด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการพัฒนาเชิงนโยบายดังนี้

1. เทศบาลควรกำหนดนโยบายด้านการกำจัดขยะจากครัวเรือนให้มีความรู้กับประชาชนตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
2. เทศบาลควรกำหนดนโยบายให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้ความรู้แก่ประชาชนในประเด็นประเภทขยะมูลฝอย ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณขยะในชุมชน และการแยกประเภทขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. หน่วยงานของเทศบาลควรให้ความรู้เกี่ยวกับการนำเศษผัก และผลไม้ไปทำปุ๋ย
2. หน่วยงานของเทศบาลควรให้ความรู้เกี่ยวกับนำขยะสด และเศษอาหารไปทิ้งในถังขยะที่เทศบาลจัดเตรียมให้
3. หน่วยงานของเทศบาลควรให้ความรู้เกี่ยวกับไม่ทิ้งขยะลงบนทางสาธารณะและแหล่งน้ำแก่ประชาชน
4. หน่วยงานของเทศบาลควรรณรงค์ไม่ให้ประชาชนนำเอาเศษหญ้าแห้งเศษใบไม้ที่กำจัดโดยวิธีการเผา

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเตาเผาขยะมูลฝอย หรือโรงงานคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อนำผลการศึกษาไปดำเนินการในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
2. ศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราดที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ขยะมูลฝอย ฝุ่นละออง และนำผลการศึกษาไปปรับปรุงการทำงานของเทศบาลตำบลเกาะช้าง
3. ศึกษาเชิงคุณภาพปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราดปัญหาสิ่งแวดล้อม